Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Weesperstraat 430
1018 DN Amsterdam

Postbus 12693
1100 AR Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl/ingenieursbureau

Notitie

Aan	[redacted], Projectleider Stadsdeel Noord, [redacted]@amsterdam.nl
Van	[redacted], tel: [redacted], [redacted]@amsterdam.nl
Kopie aan	
Datum	28 mei 2020
Ons kenmerk	-
Bijlage(n)	-

Onderwerp: Beleving Natuurwaarden varianten fietspad tracés W.H. Vliegenbos

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Amsterdam onderzoekt de mogelijkheden voor een fietsroute in of om het W.H. Vliegenbos. Er zijn vier varianten voor een doorgaande fietsroute ontwikkeld (Gemeente Amsterdam, 2019). Een van de aspecten waarnaar is gekeken betreft de beleving van de natuurwaarden.

1.2 Beleving Natuurwaarden

Tijdens het veldbezoek (20 februari 2020) is gekeken aan welke natuurwaarden en kenmerken, de gebruikers van het gebied de meeste waarde hechten. Uit gesprekken met groenbeheerder [redacted], opmerkingen van gebruikers van het gebied tijdens de eerder gehouden bewonersavonden en mailcontact met voorzitter en secretaris van de Stichting W.H. Vliegenbos [redacted], blijkt dat het gebied voor de gebruikers een aantal belangrijke functies vervult. Onderstaande quoten geven een goed beeld van wat de gebruikers belangrijk vinden aan het W.H. Vliegenbos:

"Het bos is een plek om tot rust te komen en te genieten van de stilte"
"Je kunt heerlijk rustig over de smalle snipperpaden dwalen en genieten van de vogels"
"Het W.H. Vliegenbos is het oudste stadsbos van Amsterdam en het grootste bos binnen de A10"

De waarden worden samengevat in de onderstaande sfeerbeelden (figuur 1.1 tot en met 1.3). De gebruikers van het W.H. Vliegenbos wijzen erop dat de aanleg van het fietspad een negatief effect kan hebben heeft op de volgende kenmerkende kwaliteiten:

- Gebruik: door het intensiever worden van het gebruik van het bos kan dat effect hebben op de stilte. Gebruikers zijn vooral beducht voor (een toename van) gemotoriseerd verkeer in het gebied.
- Openheid: als een fietsverbinding door de meer gesloten delen van het W.H. Vliegenbos wordt aangelegd, worden deze delen opener en verliezen ze het gesloten karakter.

- Omvang: gebruikers van het bos wijzen erop dat door de aanleg van het fietspad het W.H. Vliegenbos in tweeën gedeeld wordt. Hierdoor neemt de oppervlakte aaneen gesloten bosareaal af.

Naast bovengenoemde effecten geven de gebruikers van het W.H. Vliegenbos aan dat de verlichting van een fietsverbinding een negatief effect heeft op de natuurwaarden van het gebied door een afname van broedende vogels naast het fietspad.

Figuur 1.1: Het open gebied bij de meest westelijke ingang van het W.H. Vliegenbos

Figuur 1.2: Een meer gesloten gedeelte van het W.H. Vliegenbos met een doorzicht een

Figuur 1.3: Smalle snipperpaden

2. Effecten beleving natuurwaarden per variant

VARIANT 1 (A en B)	VARIANT 2	VARIANT 3	VARIANT 4
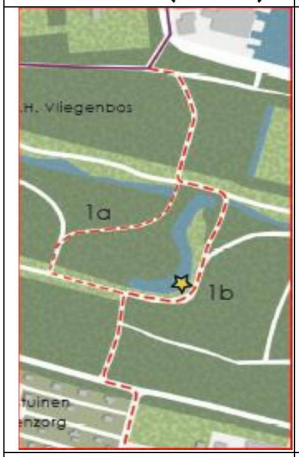	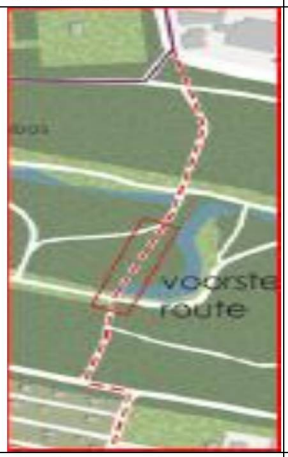		
Via bestaande paden door het Bos	Via bestaande paden en nieuw pad door het Bos	Om het Vliegenbos met nieuwe brug over Zijkanaal K	Via herstelde Boulevard

2.1 Effecten voor beleving van de natuurwaarden variant 1

Omdat dit bij deze variant alleen bestaande paden worden gebruikt, is de invloed op de bosvakken minimaal. De kleine snipperpaden blijven behouden. Alleen waar nodig wordt het reeds geasfalteerde pad verbreed voor de fietsverbinding.

Het voorkomen van soorten, zichtbaarheid van natuurlijke processen, padenstructuur en geslotenheid van het landschap worden door de aanleg van dit tracé minimaal beïnvloed.

Daarnaast is de verwachting dat met de aanleg van het fietspad de rest van het bos rustiger zal worden. De nieuwe fietsverbinding is dan immers de meest directe route van A naar B waardoor fietsers waarschijnlijk deze route zullen kiezen. De verwachting is dan ook dat de fietsers deze route zullen kiezen in plaats van andere routes.

2.2 Effecten voor beleving van de natuurwaarden variant 2

Omdat dit bij deze variant zowel bestaande paden als nieuwe paden gebruikt worden, is de invloed op de bosvakken groter dan bij variant 1 en 3. De ligging van de kleine snipperpaden is niet duidelijk op kaart aangegeven. Hierdoor is niet duidelijk of alle snipperpaden behouden blijven. Bovendien neemt het aaneengesloten oppervlakte bos in het gebied af door de aanleg van het nieuwe pad.

Het voorkomen van soorten, zichtbaarheid van natuurlijke processen, padenstructuur en geslotenheid van het landschap worden meer door de aanleg van dit tracé meer beïnvloed dan in variant 1 en 3 het geval is.

De verwachting is wel dat met de aanleg van het fietspad de rest van het bos rustiger zal worden. De nieuwe fietsverbinding is dan immers, nog meer dan dit in variant 1 het geval is, de snelste route van A naar B waardoor fietsers waarschijnlijk deze route zullen kiezen. De verwachting is dan ook dat de fietsers deze route zullen kiezen in plaats van andere routes. Bovendien is met deze route een effectievere scheiding van snel verkeer en langzaam verkeer mogelijk.

2.3 Effecten voor beleving van de natuurwaarden variant 3

Omdat bij deze variant de route niet door het W.H. Vliegenbos loopt, verandert er niets aan de huidige situatie. De belevingswaarden blijven zoals die nu zijn. Met de aanleg van het fietspad rond het W.H. Vliegenbos zal naar verwachting echter niet voor een afnamen aan snel verkeer in het bos zorgen. De route rondom W.H. Vliegenbos is namelijk een langere fietsroute van de noordelijke buurten naar Hamerkwartier en pont.

2.4 Effecten voor de beleving van de natuurwaarden variant 4

Het meest in het oog springende aan deze variant is het herstellen van de laan door het W.H. Vliegenbos. Het herstellen van deze laan vergroot het historisch karakter van het W.H. Vliegenbos, maar heeft daarmee wel veel invloed op de aaneen geslotenheid van de bosvakken. Deze neemt door het ontwikkelen van de laan af. Ook worden snipperpaden door de laan doorsneden en neemt het gesloten karakter van het bos af.

Het voorkomen van soorten, zichtbaarheid van natuurlijke processen, padenstructuur en geslotenheid van het landschap worden meer door de aanleg van dit tracé meer beïnvloed dan in variant 1, 2 en 3 het geval is.

3. Conclusie

De waarde van het W.H. Vliegenbos voor gebruikers kan het best samengevat worden als "Het W.H. Vliegenbos wordt hoog gewaardeerd om zijn natuurlijkheid en zijn rust. Het voorkomen van soorten, zichtbaarheid van natuurlijke processen, padenstructuur en geslotenheid van het landschap spelen hierin een grote rol."
Gebruikers wijzen erop dat de stilte, geslotenheid en de omvang van het W.H. Vliegenbos niet moet worden aangetast door een toename in (gemotoriseerd) verkeer, verlichting en versnippering van het bos.
De verschillende varianten hebben verschillende invloed op de beleving van de natuurwaarden, waarvan variant 1 het minst en variant 2 en 4 meer invloed hebben. Alleen variant 3 heeft geen invloed op de beleving van de natuurwaarden van het W.H. Vliegenbos.

Literatuur

Gemeente Amsterdam, 2020. Quickscan natuur varianten fietspad tracés W.H. Vliegenbos d.d. 18 mei 2020.
Gemeente Amsterdam, 2019 Het Vliegenbos Onderzoek Fietsverbinding d.d. november 2019